

מולין יקירין ויהודשים נפלאים מלוקט
מדברות קדשו ותורתו של
רבי הוד חי אביהצירא שליט"א

מילה תא

חזקתא

חזקתא דאורייתא יסוד חדש ונפלא על הפרשה

ברכת כהנים נקראת 'נשיאת כפיים' שבה נשלמת המצוה

ברכת כהנים בזכות האבות

כוחם של האבות מסייע לנו לזכות גם בברכת כהנים, ומטעם זה פותח הש"ץ תחילה 'ברכנו בברכה המשולשת', להזכיר זכות אבות שהם שלשה, לפי ששלוש ברכות חלות בזכותן. וכמו שכתב בעל הטורים (במדבר ו כד-כו) 'יברכך בזכות אברהם שנאמר בו (בראשית כד א) 'וזה ברך את אברהם בכל', 'אר' כנגד יצחק שראה בעקידה ומת, והאיר הקב"ה את עיניו והחייהו, 'שא' כנגד יעקב שנאמר בו (בראשית כט א) 'וישא יעקב רגליו', ועל ידי הדבקות באבות זוכים ל'ושמו את שמי על בני ישראל ואני אברכם'.

באמירת הברכה בפיו, וחלק המעשה הוא בנשיאת כפיו כמו שכתוב **וישא אהרן את ידיו אל העם ויברכם** וכמבואר בגמרא (סוטה לח). שהמדובר הוא בנשיאת הכפיים דווקא, ועל ידי שמקדש מחשבתו ודיבורו נעשו ידיו צינורי השפעות כל טוב מהשם יתברך לבני ישראל.

והנה, שלמות המצוה היא שעל ידי ההכנה במחשבה ודיבור מביאים אותה לידי גמר מעשה, כעין דברי חז"ל (תנחומא עקב ו) אין המצוה נקראת אלא על שם גומרה, כיון שכך נקראת מצוה זו על שם גמר המעשה בשם 'נשיאת כפיים'.

כה תברכו את בני ישראל (ו, כג).

וישא אהרן את ידיו אל העם ויברכם (ט כב). ברכת כהנים קרויה בכל מקום 'נשיאת כפיים', ויש להבין מדוע נקראת בשם זה ולא 'ברכת כהנים' על שם הברכה שהיא העיקר, וכמו שכתוב (במדבר ו כג) 'כה תברכו את בני ישראל'.

פירש בספר **זכרון אלעזר להרה"ק מסאסוב ע"ה** על פי הידוע שכל מצוה כוללת מחשבה דיבור ומעשה, וברכת כהנים חלוקה כך, חלק המחשבה שבה הוא לאהוב את כלל ישראל, כמו שמברכים לברך את עמו ישראל באהבה, וחלק הדיבור הוא

מילתא דפליאה

הברכה שזוכים לה ישראל בשבת זו

אלוף צפו'. והנה ידוע שהקליפה היותר גדולה מכל האלופים של עשו הוא האלוף צפו'. [כך כתב בקב הישר (פק"ב): ששמעתי מפה קדוש הלא הוא האיש האלקי מורנו הרב ר' העשיל צורף ז"ל שאמר בשם מקובל אחד דבר נפלא ודבר נאה ומתקבל, והוא זה, דע כי צפו בן אליפז בן עשו הנכתב בתורה 'אלוף צפו' הוא הקליפה ראשונה שבשבעים אומות, וכנגדו הוא גם כן בקדושה 'ארץ צו"ף' (שמואל א' ט ה) אותיות דדין כאותיות דדין, והוא היה מלך ראשון וממשלתו היתה במדינת פולין ומרמז לפלוני, כי פלוני הוא אותיות פולין שהוא גימטריא צפ"ו ולכן נקראת מלכות אדום מטרפולין של ע' אומות כי המדינה הזאת היא יושבת תחת יד השר של אדום והיא קליפה ראשונה, ודע כי הקליפה של צפו היא בא מחמת חטא של אדם הראשון וחוה].
ואיך אפשר להמתיקו, זה ע"י 'פרשת נשא' שהיא הפרשה היותר גדולה שבתורה שיש בה קע"ו פסוקים כמנין הגימטריא של צפו', וע"י 'מזמור קי"ט' שהוא המזמור היותר גדול בתהלים שגם בו יש קע"ו פסוקים, וע"י 'מסכת בבא בתרא' שהיא המסכתא היותר גדולה שבש"ס שיש בה קע"ו דפים, כולם מכוונים על הקליפה של צפו' שבגימטריא קע"ו, ועל ידיהם יכולים להמתיק הקליפה הגדולה הזו.

כדי לעמוד מהי הברכה שזוכים לה ישראל בשבת זו יש לעיין מה אמרו חכמים ודרשו בברכת כהנים. דהנה אמרו חז"ל (במדב"ר יא ה) 'יברכך ה' בממון וישמרך' מן המזיקין, והקשה **רבי יחזקאל משינאווא ע"ה** (ד"ה יברכך) הרי את השמירה מן המזיקין נצרכים טרם בוא הממון שיצליח בעסקיו ולא יעמדו לו מזיקים בדרכו, מדוע נכתב בהיפך הסדר המסתבר. ותירץ, כי שנינו בדברי קדשו של שלמה המלך ע"ה (קהלת ה יב) 'עושר שמור לבעליו לרעתו', כלומר, יתכן שכל העושר הבא לו לאדם הוא כדי שינטל הימנו, או כדי לנסותו.

(ראה מה שהרחיב בזה באורחות צדיקים (שער הענוה): רוב חכמה ורוב ממון הכפול בעולם הזה יהיה מחמת אחד משלשה דברים: האחד - לטובה מאת הקדוש ברוך הוא, השני - לנסיון, השלישי - לנקמה... וסימן הנקמה, שיהיה בעל הממון מזיק לאחרים בממונו, ומתגאה בו, ואינו עושה בו צדקה, וטרוד בו להתענג וכו', ולא ישלם ממנו חוק הקדוש ברוך הוא, על זה נאמר 'עושר שמור לבעליו לרעתו').

לכן נצרכת השמירה שלא יהיה לו העושר להזיקו גם לאחר שיברך ה' בממון, כדי שיוכל להשתמש בעושר לטובה ולברכה.

קע"ו פסוקים בפרשה כנגד הקליפה הגדולה צפו'

נמצא אפוא כי חלק עיקרי בברכה הוא השמירה מן המזיקים, ומה נאה הוא הדבר שיחד עם ברכת התורה הנזכרת בפרשה זו נוסף עליה גם שמירה מן המזיקים שאף היא נזכרת ומתעצמת בשבת זו שלאחר חג השבועות. דהנה, בפרשתנו ישנם קע"ו פסוקים, וביאר הרה"ק **רבי הוד מסקווירא ע"ה**: כתיב (בראשית לו טו) 'אלה אלופי בני עשו וגו'

ברזא דאח"ד

רמזים נפלאים על סדר הפרשה

כפרת הנזיר

עצמו בלי קבלת נדר קדוש יאמר לו, אבל מי שגודר עצמו בנדר אינו עושה כן אלא משום שאין בו כוח להגביל עצמו, ולכן הוא מתחכם לאסור הדבר על עצמו כדי להתאמץ ולעמוד בקבלתו, נמצא אם כן שאדם זה הוא כעיר פרוצה בלי שומר, וזה גרם לו לאסור על עצמו איסורים חדשים ולגרום שיתגרה בו יצר הרע, כי כל דבר הנדור יצרו תוקפו ביותר.

ובזה מבאר הכלי יקר הטעם שצריך הנזיר להביא קרבן אם נטמא שלא בכוונה בטומאת מת, והקשינו שהרי לא חטא בכך ומדוע מתחייב להביא חטאת, אלא לפי שגירה בעצמו את היצר הרע על כן צריך להתכפר בקרבן, ועל דרך שאמרו בירושלמי (נדרים פ"ט ה"א) לא דיך מה שאסרה לך התורה אלא שאתה מבקש לאסור עליך דברים אחרים, כי בעצם קבלת איסורים על עצמו הרי הוא מגרה את היצר להכשילו.

כפרת הנזיר על שמנע עצמו מעבודת ה' בשמחה

עוד הוסיף לבאר בכלי יקר שהכפרה היא על 'שציער עצמו מן היין' (תענית יא.), היינו שעבד את ה' מתוך צער ולא מתוך שמחה, כי אם היה שמח בנזירות זו בודאי היה עולה בידו להימנע מן הטומאה, וכיון שהיתה עבודתו מתוך עצבות הרי זה מורה על חיסרון בעבודתו, כי השמחה תעיד על שלימות הנפש במעשיה והעצבות סימן לחיסרון, ועל עצבות שפגמה בעבודתו צריך להביא קרבן לכפרה.

כפרה על שלא הגינה צדקותו על סביבותיו

ובמשך חכמה כתב, שהקרבן בא לכפר על שמת אדם בקירבת הנזיר, ועל דרך שמצינו (מכות יא.) שבמיתתו של כהן גדול יוצאים הרוצחים מעיר מקלטם, והטעם הוא, כי היה לו להגן בזכותו שלא יהרגו בני אדם בדורו, וכיון שלא התפלל עליהם נתלתה כפרת הרוצחים במיתת הכהן הגדול. וכך הוא הדבר גם בנזיר שקדושתו גדולה כקדושת כהן גדול, והיה לו להגן בזכותו שלא ימות אדם בשכונתו, וכיון שלא הועילה זכותו שהרי נגרמה לו טומאת מת, על כן מוטל עליו להביא קרבן כפרה על כך.

על ידו, אבל אם נטמא באמצע הנזירות נודע הדבר שלא היתה כוונתו הראשונה כראוי ולכן לא זכה להינצל מן הטומאה, ומשום כך הוא צריך לכפרה על שציער עצמו מן היין, כי לא נהג כשורה בנזירותו שלא היה לו להימנע משתיית יין אם לא היתה כוונתו שלימה.

כפרה על שהוסיף על מצוות התורה וגרם בכך גירוי היצר

בטרם נבוא אל הביאור נקדים המובא בספרי קודש, בכל מצוות התורה יש כח לאדם לקיימם ולהתגבר על היצר הרע, לפי שכשהתורה ציותה אותו לקיימם נתנה לו כח שיוכל לעמוד נגד יצרו הרע, וכמו שבדבר ה' נבראו שמים וארץ (תהלים לג ו) כן יש כוח בדיבורו לסייע ביד האדם לקיים מצוותיו, ואפילו גדרות וסייגים שגזרו עלינו חכמים הרי יש בכוחם ובכוח תורתם לסייע ביד ישראל לשמור גזירותיהם, והם גם שיערו ברוחב דעתם כמה בכוח בני ישראל לקבל על עצמם גדרים וסייגים.

והנה הוסיף להחמיר על עצמו בדברים המותרים הרי הוא נכנס בחשש 'בל תוסיף' על מצוות ה', כי כל דברי התורה מסודרים בסדר נכון ומתוקן בלי שום תוספת או חיסרון, כמו שכתוב (קהלת ג יד) 'כל אשר יעשה האלקים הוא יהיה לעולם, עליו אין להוסיף וממנו אין לגרוע'. וכן יש לרמוז בלשון התפילה הנאמרת קודם הכניסה לסוכה 'לחסות מזרם וממטר', 'זרם' אותיות רמ"ז ו'מטר' אותיות רמ"ט, כי מצוות התורה ניתנו במנין מדוקדק רמ"ח, ועל מנין זה אין להוסיף ואין לגרוע, וזהו שרמזו כאן להיזהר הן מגירעון במצוות שלא להעמידם על מנין 'זרם', וכן שלא להוסיף עליהם בחומרות יתירות כדי שלא להרבות מניינם כמנין 'מטר'.

עוד יש לדעת כי כאשר האדם מקבל על עצמו איסורים חדשים שלא ציותה אותו התורה, לא תורה שבכתב ולא תורה שבעל פה, אין לו סיוע לכך מלמעלה אם לא יחדי סגולה שבדור, וצריך להיות ראוי לעמוד כנגד היצר הרע בזכות עצמו, ואם אין בו כח לעמוד במה שקיבל על עצמו הרי הוא מגרה בעצמו את היצר הרע לחינם. ובודאי אם בכוחו לגדור

וכי ימות מת עליו בפתע פתאם וטמא ראש נזרו וגו'. וביום השמיני יבא שתי תרים או שני בני יונה וגו'. וכפר עליו מאשר חטא על הנפש וקדש את ראשו ביום ההוא (ו ט-יא). נזיר שמת עליו מת בפתע פתאום מצווה להביא קרבן לכפרה.

וצריך להבין מה חטאו של הנזיר והרי לא נטמא אלא באונס, ומדוע עליו להביא קרבן על שנאנס ונטמא. חז"ל הקדושים (ספרי ל) עמדו על הדבר והביאם רש"י: 'מאשר חטא על הנפש' שלא נזהר מטומאת המת. רבי אלעזר הקפר אומר שציער עצמו מן היין.

ואם אמנם טעם ראשון אינו עונה על השאלה מדוע מחויב כשעשה זאת באונס ובשוגג, אך הטעם השני עוד מעלה קושיא נוספת, חז"ל אומרים שנצרך לכפרה על שציער עצמו מן היין, ותימה הוא שאם כן יצטרך כל נזיר קרבן כפרה שהרי כל נזיר מצער עצמו מן היין, ועינינו רואות כי רק נזיר שנטמא באמצע ימי נזירותו הוא שמחויב בקרבן כפרה על שציער עצמו מן היין. ועוד קשה, הרי הנזיר נקרא בתורה קדוש, ואיך אפשר לומר שחטא בכך שציער עצמו מן היין. לביאור הדברים נדרשו כמה וכמה ממפרשי התורה, ואנו נביא קצתם בבחינת 'תן לחכם ויחכם עוד, הודע לצדיק ויוסף לקח' (משלי ט ט).

כפרה על שלחנים ציער עצמו ולא היתה כונתו שלימה

באלשיך הקדוש כתב, שבאמת כל מעדני העולם נבראו כדי שיהנה מהם האדם, ורק אם מתכוון האדם לסגף עצמו כדי לכפר עוונותיו אזי כוונתו רצויה, ונחשב לו מיעוט חלבו ודמו כקרבן על גבי המזבח. אך כל זה רק אם זכה להשלים נזירותו בטהרה, אז הוא זוכה שייחשב לו העינוי כעבודת ה', אבל אם לא זכה להשלים את הנזירות כיון שנטמא באונס, אין העינוי חשוב לו כקרבן ונמצא שלחנים ציער עצמו מן היין, ועל כך צריך להביא קרבן כפרה.

ואפשר להוסיף ולבאר עוד, שהמענה והמסגף עצמו צריך שתהיה כוונתו לשמים, ואם זכה להשלים נזירותו בטהרה הרי זה סימן שנרצתה כוונתו ומן השמים סיעו בידו שלא תבוא טומאה

נתינת צדקה עצה טובה ביותר - לשמור את ברכת העשירות

יצפין, וסימניך, שולחן בצפון ומנורה בדרום. שצד צפון הוא צד שמאל, והרוצה להעשיר יצפין הכוונה שיתן את הנקודה של השי"ן בשמאל, שיתן מעשרות וכך יעשיר.

ואפשר לומר כי על זה אמרה תורה (דברים יז יא) 'ושמרת לעשות ככל אשר ירוך וגו' לא תסור מן הדבר אשר יגידו לך ימין ושמאל, וברש"י כתב מחז"ל: אפילו אומר לך על ימין שהוא שמאל. דהיינו, אפילו אם יאמרו שבמקום עשירות יהיה לו לאדם רק מעשר שהוא בשי"ן שמאלית, עם כל זה שמע לדבר אשר ירוך. אבל באמת חכמים אומרים 'על שמאל' דהיינו נתינת המעשר 'שהיא ימין' שממנה יגיעו לעשירות שהיא בשי"ן ימנית.

כשדואג שלאחרים יהיה כל צרכם זוכה לנשיאת פנים

לאחר שיתברך בברכת 'ברכך' בממון, 'וישמרך' מן המזיקין, יזכה לנאמר בהמשך הברכה 'ישא ה' פניו אליך', שכן מובא בגמרא (ברכות כ:): אמרו מלאכי השרת לפני הקדוש ברוך הוא, ריבוננו של עולם, כתוב בתורתך (דברים יז) 'אשר לא ישא פנים ולא יקח שוחד', והלא אתה נושא פנים לישראל, דכתיב 'ישא ה' פניו אליך'. אמר להם, וכי לא ישא פנים לישראל, שכתבתי להם בתורה (שם ח י) 'ואכלת ושבעת וברכת את ה' אלקיך', והם מדקדקים על עצמם עד כזית ועד כביצה.

וכבר תמהו, במה נתייחדה מצוה זו, הרי יש כמה וכמה מצוות שישראל מקיימים בהידור ומחמירים בהם. ופירש מהר"ם שי"ש שיש בזה דבר ייחודי שאין בשום מצוה, והוא שאמנם מדקדקים ומחמירים על עצמם ואפילו באכילת כזית וכביצה מברכים ברכת המזון, אך כל זה רק 'על עצמם', אך בנוגע לאחרים אינם מסתפקים בכזית וכביצה וכאשר מדובר להשביע נפש רעבה ולעזור לשני נותנים הם בשפע רב עד כדי שביעה. משכך זכות זו שנותנים לאחרים היא זאת שבשלה זוכים לנשיאת פנים, וכפי שאמרנו שבנתינה לאחרים מקבלים כפול כפלים משמים.

אפילו שהם מועטים בכמותם, וכמו כן הוא גם בעניין הצדקה שאדם נותן מעט מממונו מעלה המעט הזה את כל ממנו ונותן בו שמירה מעולה.

ברכת העשירות מתרבה ללא גבול לנותן צדקה מממונו

רמז נוסף יש בפרשתנו לכך שגדול כח נתינת מעשר שמשפיע ברכה ועשירות גדולה, כפי שרמז הרה"ק רבי ברוך ממעזיבון ע"ה (בוצינא דנהורא) בפסוק (ז יד) 'כף אחת עשרה זהב מלאה', ופירש, כי אם אדם נותן כף אחת מעשרה כלומר נותן מעשר, אזי מתקיים בה זהב מלאה שנתנת הכף משפיעה עליו שאותה היד תהיה מלאה זהב, וכאן רמז לן באורייתא בפירוש כי המעשר מועיל לעשירות.

צא ולמד מה שכתב בשפתי צדיקים לתלמידו המובהק של מרן הרה"ק בעל האוהב ישראל מאפטא ע"ה (ראה ד"ה עשר), כתוב במעשר (דברים יד כב) 'עשר תעשיר את כל תבואת זרעך' ודרשו בגמרא (שבת קיט.) 'עשר בשביל שתתעשר'. והנה ההבדל בין עשר שפירושו עשירות לבין עשר של מעשר הוא בנקודה של שי"ן אם ימנית או שמאלית, ונתנו סימן במה שאמר אברהם אבינו ע"ה ללוט (בראשית יג ט) 'אם השמאל ואימינה ואם הימין ואשמאילה', אם אתה תקבע את הנקודה על 'עשר' בצד שמאל דהיינו שתתן מעשרות, אני אשים הנקודה של 'עשר' בצד ימין ואשפיע עליך עשירות ורווחה, שאתה תהיה הבעל הבית שבידו נשאר הכסף ואני אהיה הכהן כביכול שתתן לי מעשר. אבל 'אם הימין' אם תשים את הנקודה בימין השי"ן, כלומר שתדאג רק לעושר, 'ואשמאילה' אכביד עליך עול המיסים והארונות ואז על כרחך תתן מעשרות למיסים וכיוצא בזה.

באמצעות ביאור זה דורש שם מה שאמרו בגמרא (ב"ב כה:): אמר רבי יצחק, הרוצה שיחכים ידרים ושיעשיר

ואיש את קדשיו לו יהיו (ה, י).

עצה טובה ויסודית לשמר ממנו מן המזיקים אף היא כתובה בפרשה זו והיא מה שכתוב 'ואיש את קדשיו לו יהיו' (ה י), וכתב רש"י: ומדרש אגדה 'ואיש את קדשיו לו יהיו', מי שמעכב מעשרותיו ואינו נותן, 'לו יהיו' המעשרות, סוף שאין שדהו עושה אלא אחד מעשרה שהיתה למודה לעשות. 'איש אשר יתן לכהן' מתנות הראויות לו 'לו יהיה' ממון הרבה, ע"כ. הרי לנו עצת תורתנו הקדושה כיצד יכול אדם לשמור ממנו שלא יוזק ועוד שתהיה בו ברכה, והיא שיתן האדם משלו מעשרות.

על כל אחד לדעת שנתנת הצדקה ועשיית מצוות ה' באמצעות כספו לא רק שאינה מחסרת מממונו כלום עוד הם הנותנים שמירה וברכה לממונו, וכמסופר על הרה"ק רבי מנחם מנדל מרימנוב ע"ה שברך לאדם שיתעשר, וילך האיש וילך וגדל עד כי גדל מאוד שזכה לעשירות מרובה. שאלו הרה"ק רבי נפתלי מרופשיץ ע"ה הכיצד משפיעה ברכתך עשירות גדולה כל כך, ילמדנו רבינו ואשפיע גם אני למבקשים ברכתי. אמר לו רבי מנחם מנדל, האמת כי ברכתי אותו בעשירות סתם, אך הוא עצמו גרם במעשיו שיתעשר בלי גבול, שהלך ונתן ממנו לצדקה ולמצוות ללא גבול, וקיים מה שרמז בעל הטורים בתיבת 'ונתנו' (שמות ל יב): אם תקראנה למפרע יהיה גם כן 'ונתנו', לומר לך מה שאדם נותן לצדקה יחזור אליו, ולא יחסר לו בשביל זה כלום. כיון שכך קיבל מן השמים מידה כנגד מידה והתעשר בלי גבול.

עוד הובא מהרה"ק החוזה מלובלין ע"ה (ראה באגרא דכלה ד"ה וישמרך) שפירש תיבת 'וישמרך' מלשון 'שמרים', שכמו שהשמרים מעלים את כל העיסה מעלה אחר מעלה, כן יעלה אותך ה' יתברך ע"י תורתך ועבודתך מעלה אחר מעלה בעולמות העליונים ובהשגה אחר השגה. ובדבריו נוכל לומר אחר שראינו כי 'וישמרך' היא השמירה הבאה בכח הצדקה שנותן בלב שלם, כי בשמרים אפילו מעט מהם משפיע על כל העיסה מאחר שיש בהם כח חזק

